

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (plēnumš)

2012. gada 27. novembrī*

Satura rādītājs

I – Atbilstošās tiesību normas	4
A – Lēmums 2011/199	4
B – ESM līgums	5
II – Tiesvedības rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi	8
III – Par prejudiciālajiem jautājumiem	9
A – Par pirmo jautājumu	9
1. Par Tiesas kompetenci	9
2. Par pieņemamību	10
3. Par lietas būtību	11
a) Par jautājumu, vai LESD grozījums attiecas vienīgi uz minētā Līguma trešās daļas normām	11
b) Par jautājumu, vai ar LESD grozījumu tiek paplašināta Savienības kompetence, kas tai piešķirta Līgumos	14
B – Par otro jautājumu	14
1. Par Tiesas kompetenci	15
2. Par pieņemamību	15
3. Par lietas būtību	16
a) Par normu, kas attiecas uz Savienības ekskluzīvo kompetenci, interpretāciju	16
i) Par LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 127. panta interpretāciju	16

* Tiesvedības valoda – angļu.

ii) Par LESD 3. panta 2. punkta interpretāciju	17
b) Par dažādu LESD normu, kas attiecas uz ekonomikas politiku, interpretāciju	18
i) Par LESD 2. panta 3. punkta, 119.–121. un 126. panta interpretāciju	18
ii) Par LESD 122. panta interpretāciju	19
iii) Par LESD 123. panta interpretāciju	19
iv) Par LESD 125. panta interpretāciju	20
c) Par LES 4. panta 3. punkta interpretāciju	22
d) Par LES 13. panta interpretāciju	22
i) Par Komisijai un ECB uzticētajiem uzdevumiem	23
ii) Par Tiesai uzticētajām funkcijām	24
e) Par vispārējā efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa interpretāciju	25
C – Par trešo jautājumu	25
IV – Par tiesāšanās izdevumiem	25

Stabilizācijas mehānisms dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro — Lēmums 2011/199/ES — LESD 136. panta grozījums — Spēkā esamība — LESD 48. panta 6. punkts — Vienkāršotā pārskatīšanas procedūra — ESM līgums — Ekonomikas un monetārā politika — Dalībvalstu kompetence

Lieta C-370/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Supreme Court* (Īrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 31. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 3. augustā, tiesvedībā

Thomas Pringle

pret

Government of Ireland,

Ireland,

The Attorney General.

TIESA (plēnums)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], A. Ross

[A. Rosas], Dž. Arestis [G. Arestis], J. Malenovskis [J. Malenovský], M. Bergere [M. Berger] un E. Jarašūns [E. Jarašiūnas], tiesneši E. Juhāss [E. Juhász], E. Borgs Bartets [A. Borg Barthet], U. Lehmuss [U. Lõhmus], E. Levits, A. O'Kifs [A. Ó Caoimh], Ž. K. Bonišo [J.-C. Bonichot], A. Arabadžijevs [A. Arabadjiev], K. Toadere [C. Toader], Ž. Ž. Kāzels [J.-J. Kasel], M. Safjans [M. Saffjan], D. Švābi [D. Šváby], A. Prehala [A. Prechal], K. G. Fernlunds [C. G. Fernlund], Ž. L. da Krušs Vilasa [J. L. da Cruz Vilaça] un K. Vajda [C. Vajda],

ģenerālvokāte J. Kokote [J. Kokott],

sekretārs T. Millets [T. Millett], sekretāra palīgs,

ņemot vērā Tiesas priekšsēdētāja 2012. gada 4. oktobra lēmumu piemērot lietai paātrinātu tiesvedību saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 23.a pantu un Tiesas Reglamenta 105. panta 1. punktu,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 23. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Pringla [Pringle] k-ga vārdā – J. Rogers un P. Callan, Senior Counsel, kā arī R. Budd un J. Tomkin, Barristers-at-Law, kurus pilsnvarojis J. Noonan, solicitor,
- Īrijas vārdā – E. Creedon, pārstāve, kurai palīdz M. Cush un S. Murphy, Senior Counsel, kā arī N. Travers un C. Donnelly, Barristers-at-Law,
- Beļģijas valdības vārdā – T. Materne un J.-C. Halleux, kā arī C. Pochet, pārstāvji,
- Vācijas valdības vārdā – T. Henze un J. Möller, pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā – A. Samoni-Rantou, kā arī G. Karipsiades un K. Boskovits, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – N. Díaz Abad, pārstāve,
- Francijas valdības vārdā – E. Belliard, kā arī G. de Bergues un E. Ranaivoson, pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā – G. Palmieri, pārstāve, kurai palīdz S. Fiorentino, avvocato dello Stato,
- Kipras valdības vārdā – D. Lysandrou un N. Kyriakou, pārstāvji,
- Nīderlandes valdības vārdā – C. Wissels un M. Bulterman, pārstāves,
- Austrijas valdības vārdā – G. Hesse, pārstāvis,
- Slovākijas valdības vārdā – B. Ricziová, pārstāve,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – E. Jenkinson, pārstāve, kurai palīdz A. Dashwood, QC,
- Eiropas Parlamenta vārdā – A. Neergaard un R. Crowe, pārstāvji,
- Eiropadomes vārdā – H. Legal, G. Maganza un A. de Gregorio Merino, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – J.-P. Keppenne, L. Romero Requena un B. Smulders, pārstāvji,

uzklausījusi ģenerālvokāti,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas, pirmkārt, uz Eiropadomes 2011. gada 25. marta Lēmuma 2011/199/ES, ar ko Līguma par Eiropas Savienības darbību 136. pantu groza attiecībā uz stabilizācijas mehānismu dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro (OV L 91, 1. lpp.), spēkā esamību un, otrkārt, uz LES 2. un 3. panta, 4. panta 3. punkta un 13. panta, LESD 2. panta 3. punkta, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 2. punkta, 119.–123. un 125.–127. panta, kā arī vispārējo efektīvas tiesību aizsardzības tiesā un tiesiskās noteiktības principu interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar apelācijas sūdzību par *High Court* (Īrija) spriedumu, kuru iesniedzis Pringla k-gs, Īrijas parlamenta deputāts, pret *Government of Ireland, Ireland* un *Attorney General*, lūdzot atzīt, pirmkārt, ka ar Lēmuma 2011/199 1. pantu izdarītais grozījums LESD 136. pantā ir prettiesisks LESD grozījums un, otrkārt, ka, ratificējot, apstiprinot vai pieņemot 2012. gada 2. februārī Briselē noslēgto Līgumu par Eiropas Stabilizācijas mehānisma izveidi starp Beļģijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Īriju, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Maltu, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Portugāles Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku un Somijas Republiku (turpmāk tekstā – “ESM līgums”), Īrija uzņemas saistības, kas nav saderīgas ar Līgumiem, kuri ir Eiropas Savienības pamatā.

I – Atbilstošās tiesību normas

A – Lēmums 2011/199

- 3 2010. gada 16. decembrī Beļģijas valdība saskaņā ar LES 48. panta 6. punkta pirmo daļu iesniedza LESD 136. panta grozījuma projektu, ar kuru šim pēdējam pantam paredzēts pievienot 3. punktu.
- 4 Eiropas Parlaments, Eiropas Komisija un Eiropas Centrālā banka (ECB) sniedza katrs savu atzinumu par šo projektu attiecīgi 2011. gada 23. martā, 15. februārī un 17. martā. Lēmums 2011/199 tika pieņemts 2011. gada 25. martā.
- 5 Saskaņā ar minētā lēmuma preambulas otro, ceturto un piekto apsvērumu:

“(2) Eiropadomes 2010. gada 28. un 29. oktobra sanāsmē valstu vai valdību vadītāji panāca vienošanos par to, ka dalībvalstīm ir jāizveido pastāvīgs krīzes pārvarēšanas mehānisms, lai nodrošinātu visas eurozonas finanšu stabilitāti, un aicināja Eiropadomes priekšsēdētāju sākt apspriešanos ar Eiropadomes locekļiem par nelielām Līguma izmaiņām, kas vajadzīgas šai nolūkā.

[..]

(4) Stabilizācijas mehānisms nodrošinās instrumentu, kas vajadzīgs, lai novērstu tādus apdraudējumus visas eurozonas finanšu stabilitātei, kādi tika pieredzēti 2010. gadā, un tādējādi palīdzēs saglabāt pašas Savienības ekonomikas un finanšu stabilitāti. Eiropadome 2010. gada 16. un 17. decembra sanāsmē vienojās par to, ka – tā kā šis mehānisms ir paredzēts, lai pasargātu visas eurozonas finanšu stabilitāti – turpmāk šim nolūkam nebūs vajadzīgs [LESD] 122. panta 2. punkts. Valstu vai valdību vadītāji tāpēc vienojās, ka to vairs nevajadzētu izmantot šim nolūkam.

(5) Eiropadome 2010. gada 16. decembrī saskaņā ar LES 48. panta 6. punkta otro daļu nolēma apspriesties par šo priekšlikumu ar Eiropas Parlamentu un Komisiju. Tā nolēma apspriesties arī ar [ECB]. [..]”

- 6 Lēmuma 2011/199 1. pantā ir paredzēts:

“[LESD] 136. pantam pievieno šādu punktu:

“3. Dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro, var izveidot stabilizācijas mehānismu, ko izmantos, ja obligāti vajadzīgs, lai nodrošinātu visas eurozonas stabilitāti. Jebkādas nepieciešamās finansiālās palīdzības piešķiršanai saskaņā ar šo mehānismu piemēros stingrus nosacījumus.”

- 7 Saskaņā ar Lēmuma 2011/199 2. pantu:

“Dalībvalstis nekavējoties paziņo Padomes ģenerālsekretāram par to, ka ir pabeigtas šā lēmuma apstiprināšanas procedūras saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

Šis lēmums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī, ja ir saņemti visi šā panta pirmajā daļā minētie paziņojumi, vai, ja tas nav noticis, nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ir saņemts pēdējais šā panta pirmajā daļā minētais paziņojums.”

B – ESM līgums

- 8 ESM līguma slēdzējas puses ir dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro.

- 9 ESM līguma preambulas pirmajā un sešpadsmitajā apsvērumā ir paredzēts:

“(1) Eiropadome 2010. gada 17. decembrī vienojās, ka eurozonas dalībvalstīm ir jāizveido pastāvīgs stabilizācijas mehānisms. Šis Eiropas Stabilizācijas mehānisms (“ESM”) pārņems uzdevumus, ko pašlaik pilda Eiropas finanšu stabilitātes instruments (“EFSI”) un Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms (“EFSM”), sniedzot, ciktāl tas ir vajadzīgs, finansiālu palīdzību eurozonas dalībvalstīm.

[..]

(16) Saskaņā ar [LESD] 273. pantu Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir visi strīdi starp līgumslēdzējām pusēm vai starp tām un ESM saistībā ar šā līguma interpretāciju un piemērošanu.”

- 10 ESM līguma 1. pantā ar virsrakstu “Izveide un dalībnieki” ir noteikts:

“1. Ar šo līgumu līgumslēdzējas puses izveido savā starpā starptautisku finanšu iestādi ar nosaukumu “Eiropas Stabilizācijas mehānisms” (turpmāk tekstā – “ESM”).

2. Līgumslēdzējas puses ir ESM dalībnieki.”

- 11 ESM līguma 3. pantā šī mehānisma, kura maksimālā aizdošanas spēja ar šā līguma 39. pantu sākotnēji ir noteikta 500 miljardu euro apmērā, mērķis ir aprakstīts šādi:

“ESM mērķis ir mobilizēt finanšu resursus un, ievērojot stingrus nosacījumus, kas tiek pielāgoti izvēlētajam finansiālās palīdzības instrumentam, sniegt atbalstu tā dalībnieku, kuriem ir vai draud smagas finanšu problēmas, stabilitātei, ja tas ir obligāti nepieciešams, lai pasargātu visas eurozonas un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti. Šim nolūkam ESM ir atļauts piesaistīt finansējumu, emitējot finanšu instrumentus vai noslēdzot finanšu vai cita veida nolīgumus vai vienošanās ar tā dalībniekiem, finanšu iestādēm vai citām trešajām personām.”

12 ESM līguma 4. panta 1. un 3. punktā un 4. punkta pirmajā daļā ir paredzēts:

“1. ESM ir Valde un Direktoru padome, kā arī ģenerāldirektors un cits par nepieciešamu uzskatīts personāls.

[..]

3. Lai pieņemtu lēmumu ar savstarpēju vienošanos, dalībniekiem, kas piedalās balsojumā, ir jābalso vienprātīgi. Atturēšanās neliedz pieņemt lēmumu ar savstarpēju vienošanos.

4. Atkāpjoties no 3. punkta, tiek piemērota steidzamā balsojuma procedūra, ja Komisija un ECB abas uzskata, ka, lēmumu par finansiālās palīdzības piešķiršanu vai īstenošanu, kā noteikts 13.–18. pantā, nepieņemot steidzamā kārtā, tiktu apdraudēta eurozonas finansiālā un ekonomiskā ilgtspēja [..].”

13 ESM līguma 5. panta 3. punktā ir paredzēts, ka “Eiropas Komisijas par ekonomikas un monetārajām lietām atbildīgais loceklis un ECB priekšsēdētājs, kā arī Eurogrupas priekšsēdētājs (ja viņš pats nav Valdes priekšsēdētājs vai loceklis) var piedalīties [ESM] Valdes sēdēs novērotāju statusā”.

14 Saskaņā ar šā paša līguma 5. panta 7. punkta m) apakšpunktu Valde ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem “visus lēmumus attiecībā uz domstarpībām saskaņā ar 37. panta 2. punktu”.

15 ESM līguma 6. panta 2. punktā ir noteikts, ka “Eiropas Komisijas par ekonomikas un monetārajām lietām atbildīgais loceklis un ECB priekšsēdētājs katrs var iecelt vienu novērotāju [ESM Direktoru padomē]”.

16 ESM līguma 8. panta 5. punktā ir paredzēts:

“Katra ESM dalībnieka saistības nekādos apstākļos nevar pārsniegt tā daļu reģistrētajā kapitālā pēc emisijas cenām. Neviens ESM dalībnieks sava dalībnieka statusa dēļ nevar tikt atzīts par atbildīgu par ESM saistībām [..].”

17 ESM līguma 12. pantā ir definēti principi, kuriem ir pakļauts stabilitātes atbalsts, un tā 1. punktā ir noteikts:

“Ja tas obligāti nepieciešams, lai pasargātu visas eurozonas un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti, ESM var sniegt ESM dalībniekam stabilitātes atbalstu, ievērojot stingrus nosacījumus, kas tiek pielāgoti izvēlētajam finansiālās palīdzības instrumentam. Šie nosacījumi var izpausties cita starpā kā makroekonomikas korekciju programma vai pienākums ievērot iepriekš noteiktus atbilstības nosacījumus.”

18 Stabilitātes atbalsta piešķiršanas ESM dalībniekam procedūra minētā līguma 13. pantā ir aprakstīta šādi:

“1. ESM dalībnieks var adresēt lūgumu par stabilitātes atbalstu Valdes priekšsēdētājam. Šajā lūgumā tiek norādīts viens vai vairāki paredzjamie finansiālās palīdzības instrumenti. Saņēmis šo lūgumu, Valdes priekšsēdētājs uzdod Eiropas Komisijai saziņā ar ECB:

- a) izvērtēt, vai pastāv risks visas eurozonas vai tās dalībvalstu finanšu stabilitātei, ja vien ECB jau nav iesniegusi analīzi saskaņā ar 18. panta 2. punktu;
- b) izvērtēt valsts parāda atmaksājamību. Ja tas ir lietderīgi un iespējams, šo izvērtējumu ir paredzams veikt sadarbībā ar [Starptautisko Valūtas fondu (SVF)];
- c) izvērtēt faktiskās vai potenciālās attiecīgā ESM dalībnieka finanšu vajadzības.

2. Pamatojoties uz ESM dalībnieka lūgumu un 1. punktā paredzēto izvērtējumu, Valde var nolemt principā piešķirt attiecīgajam ESM dalībniekam stabilitātes atbalstu finansiālās palīdzības programmas veidā.

3. Ja tā pieņem lēmumu saskaņā ar 2. punktu, Valde uzdod Eiropas Komisijai – saziņā ar ECB un, ja iespējams, kopā ar SVF – risināt ar attiecīgo ESM dalībnieku sarunas par saprašanās memorandu, kurā tiek precīzi izklāstīti nosacījumi, kādiem ir pakļauta šī finansiālās palīdzības programma. Saprašanās memorandā ir jāatspoguļo attiecīgo trūkumu smagums un izvēlētais finansiālās palīdzības instruments. Vienlaikus ESM ģenerāldirektors sagatavo vienošanās par finansiālās palīdzības programmu priekšlikumu, norādot tajā palīdzības finansiāla rakstura noteikumus un nosacījumus, kā arī izvēlētos instrumentus, kurš būs jāpieņem Valdei.

Saprašanās memorandam ir jābūt pilnībā saderīgam ar [LESD] paredzētajiem ekonomikas politikas koordinācijas pasākumiem, it īpaši ar visiem Eiropas Savienības tiesību aktiem, tostarp visiem attiecīgajam ESM dalībniekam adresētajiem atzinumiem, brīdinājumiem, ieteikumiem vai lēmumiem.

4. Eiropas Komisija ESM vārdā paraksta saprašanās memorandu, ja vien tajā ir ievēroti 3. punktā paredzētie nosacījumi un to ir apstiprinājusi Valde.

5. Direktoru padome apstiprina vienošanās par finansiālās palīdzības programmu, kurā ir norādīti piešķiramā stabilitātes atbalsta finansiālie aspekti, kā arī attiecīgā gadījumā – palīdzības pirmās daļas izmaksāšanas kārtība.

6. ESM ievieš atbilstošu brīdināšanas sistēmu, lai nodrošinātu, ka tai laikus tiks atmaksātas summas, kas ESM dalībniekam jāmaksā saistībā ar stabilitātes atbalstu.

7. Eiropas Komisija – saziņā ar ECB un, ja iespējams, kopā ar SVF – ir pilnvarota pārraudzīt to nosacījumu ievērošanu, kuriem pakļauta finansiālās palīdzības programma.”

19 ESM var piešķirt tā dalībniekam atbalstu, izmantojot 14.–18. pantā paredzētos instrumentus, proti, finansiālo palīdzību kredītlīnijas kā piesardzības pasākuma veidā (14. pants), aizdevumu veidā (15. un 16. pants), ESM dalībnieka emitēto vērtspapīru iegādes primārajā tirgū veidā (17. pants) un darījumu ar ESM dalībnieka emitētajiem vērtspapīriem sekundārajā tirgū veidā (18. pants).

20 Saskaņā ar ESM līguma 20. panta 1. punktu, “piešķirot stabilitātes atbalstu, ESM cenšas segt visas savas finansēšanas un darbības izmaksas un paredz atbilstošu uzcenojumu”.

21 ESM līguma 25. panta 2. punktā ir paredzēts:

“Ja kāds ESM dalībnieks neveic kapitāla daļas ieguldījumu atbilstoši 9. panta 2. un 3. punktam, visi ESM dalībnieki tiek uzaicināti veikt papildu kapitāla ieguldījumu, lai nodrošinātu, ka ESM saņem nepieciešamo kapitālu pilnā apjomā. Valde lemj par pasākumiem, kas jāveic, lai nodrošinātu, ka attiecīgais ESM dalībnieks sedz savu parādu ESM pieņemamā termiņā. Valde var pieprasīt nokavējuma procentus par summu, kas nav samaksāta attiecīgajā termiņā.”

22 Saskaņā ar minētā līguma 32. panta 2. punktu ESM ir juridiskas personas statuss.

23 ESM līguma 37. pantā ar virsrakstu “Interpretācija un strīdu izšķiršana” ir paredzēts:

“1. Visus jautājumus saistībā ar šā līguma normu un ESM vispārīgo noteikumu interpretāciju vai piemērošanu, kuri var rasties attiecībās starp ESM un kādu tā dalībnieku vai starp ESM dalībniekiem, izskata Direktoru padome, pieņemot lēmumu.

2. Valde lemj par visiem strīdiem starp ESM un kādu tā dalībnieku vai starp ESM dalībniekiem saistībā ar šā līguma interpretāciju un piemērošanu, tostarp par visiem strīdiem attiecībā uz ESM pieņemto lēmumu saderību ar šo līgumu. Pieņemot šādu lēmumu, Valdes locekļa vai locekļu, kurus iecēlis attiecīgais ESM dalībnieks vai dalībnieki, balsstiesības tiek apturētas un lēmuma pieņemšanai nepieciešamais balsu minimums tiek atbilstoši pārrēķināts.

3. Ja ESM dalībnieks apstrīd 2. punktā paredzēto lēmumu, strīdu izskata Eiropas Savienības Tiesa. Eiropas Savienības Tiesas spriedums pusēm ir saistošs, un tās veic nepieciešamos pasākumus, lai to izpildītu Tiesas spriedumā noteiktajā termiņā.”

II – Tiesvedības rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

- 24 2012. gada 13. aprīlī Pringla k-gs cēla *High Court* prasību pret atbildētājiem pamatlietā, šo prasību pamatojot, pirmkārt, ar to, ka Lēmums 2011/199 saskaņā ar LES 48. panta 6. punktā paredzēto vienkāršoto pārskatīšanas procedūru, ņemot vērā, ka ar minēto lēmumu pretēji minētā punkta trešajai daļai tiek grozīta Savienības kompetence un ka minētais lēmums ir pretrunā LES un LESD normām attiecībā uz ekonomisko un monetāro savienību, kā arī vispārējiem Savienības tiesību principiem, nav ticis pieņemts likumīgi.
- 25 Otrkārt, Pringla k-gs norādīja, ka Īrija, ratificējot, apstiprinot vai pieņemot ESM līgumu, esot uzņēmusies saistības, kas ir pretrunā LES un LESD normām ekonomikas un monetārās politikas jomā, un ka tā tieši esot pārkāpusi Savienības ekskluzīvo kompetenci attiecībā uz monetāro politiku. Ar ESM izveidošanu dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro, radot sev autonomu un pastāvīgu starptautisku iestādi nolūkā apiet aizliegumus un ierobežojumus, kas paredzēti LESD normās attiecībā uz ekonomikas un monetāro politiku. Turklāt ar ESM līgumu Savienības iestādēm tiek piešķirta jauna kompetence un uzdevumi, kas neesot saderīgi ar to funkcijām, kuras ir definētas Līgumā par Eiropas Savienību un Līgumā par Eiropas Savienības darbību. Visbeidzot, ESM līgums esot pretrunā vispārējam efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principam, kā arī tiesiskās noteiktības principam.
- 26 Ar 2012. gada 17. jūlija spriedumu *High Court* pilnībā noraidīja Pringla k-ga prasību.
- 27 2012. gada 19. jūlijā Pringla k-gs par minēto spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.
- 28 Šajā kontekstā *Supreme Court* [Augstākā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [...] Lēmums 2011/199 [...] ir spēkā esošs:

- ņemot vērā to, ka tika izmantota LES 48. panta 6. punktā paredzētā vienkāršotā pārskatīšanas procedūra, un it īpaši jautājumu, vai ierosinātais LESD 136. panta grozījums ietver ar Līgumiem Savienībai piešķirtās kompetences paplašinājumu;
- ņemot vērā ierosinātā grozījuma saturu un it īpaši jautājumu, vai tajā ir pieļauts kāds Līgumu vai Savienības tiesību vispārējo principu pārkāpums?

2) Ņemot vērā

- LES 2. un 3. pantu, kā arī LESD trešās daļas VIII sadaļu, it īpaši [LESD 119.–123. pantu] un [125.–127.] pantu;
- Savienības ekskluzīvo kompetenci attiecībā uz monetāro politiku, kāda tā ir noteikta LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunktā, un ekskluzīvo kompetenci slēgt starptautiskus līgumus, kas ietilpst LESD 3. panta 2. punkta piemērošanas jomā;

- Savienības kompetenci koordinēt ekonomikas politiku saskaņā ar LESD 2. panta 3. punktu un LESD trešās daļas VIII sadaļu;
- Savienības iestāžu pilnvaras un funkcijas saistībā ar principiem, kas noteikti LES 13. pantā;
- LES 4. panta 3. punktā noteikto lojālas sadarbības principu;
- vispārējos Savienības tiesību principus, it īpaši vispārējo efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību Eiropas Savienības Pamattiesību hartas [(turpmāk tekstā – “Harta”)] 47. panta izpratnē, kā arī vispārējo tiesiskās noteiktības principu,

vai Eiropas Savienības dalībvalsts, kuras naudas vienība ir euro, var slēgt un ratificēt tādu starptautisku līgumu kā ESM līgums?

- 3) Ja Lēmums [2011/199] ir atzīstams par spēkā esošu, vai dalībvalsts tiesības slēgt un ratificēt tādu starptautisku līgumu kā ESM līgums ir pakļautas nosacījumam par šā lēmuma spēkā stāšanos?”

III – Par prejudiciālajiem jautājumiem

A – Par pirmo jautājumu

- 29 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai Lēmums 2011/199 ir spēkā tiktāl, ciktāl ar to tiek grozīts LESD 136. pants, atbilstoši LESD 48. panta 6. punktā paredzētajai vienkāršotajai pārskatīšanas procedūrai paredzot pievienot tam 3. punktu attiecībā uz stabilizācijas mehānisma izveidi.

1. Par Tiesas kompetenci

- 30 Īrija, Beļģijas, Vācijas, Spānijas, Francijas, Itālijas, Kipras, Nīderlandes, Austrijas un Slovākijas valdības, kā arī Eiropadome un Komisija apgalvo, ka Tiesas kompetence izskatīt pirmo jautājumu ir ierobežota vai pat izslēgta, jo šis jautājums attiecas uz primāro tiesību spēkā esamību. Proti, ar LESD 267. pantu Tiesai neesot piešķirta kompetence izvērtēt Līgumu normu spēkā esamību.
- 31 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka jautājums par spēkā esamību attiecas uz Eiropadomes lēmumu. Tā kā, pirmkārt, Eiropadome ir viena no LES 13. panta 1. punktā uzskaitītajām Savienības iestādēm un, otrkārt, saskaņā ar LESD 267. panta pirmās daļas b) punktu Tiesas kompetencē ir “sniegt prejudiciālus nolēmumus par [...] iestāžu [...] tiesību aktu spēkā esamību”, Tiesas kompetencē principā ir izskatīt Eiropadomes pieņemtā lēmuma spēkā esamību.
- 32 Tālāk ir jākonstatē, ka Lēmums 2011/199 ir par jaunas primāro tiesību normas, proti, LESD 136. panta 3. punkta, pievienošanu Līgumam par Eiropas Savienības darbību.
- 33 Kā norādījusi Īrija un šā sprieduma 30. punktā minētās valdības un iestādes, ir taisnība, ka saskaņā ar LESD 267. panta pirmās daļas a) punktu primāro tiesību spēkā esamības izskatīšana neietilpst Tiesas kompetencē. Tomēr pēc Lisabonas līguma, ar kuru papildus parastajai LESD pārskatīšanas procedūrai ir ieviesta vienkāršotā pārskatīšanas procedūra saskaņā ar LES 48. panta 6. punktu, spēkā stāšanās rodas jautājums, vai Tiesai ir jānodrošina, lai dalībvalstis, veicot LESD pārskatīšanu ar šīs vienkāršotās procedūras palīdzību, ievērotu šajā tiesību normā paredzētos nosacījumus.
- 34 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar LES 48. panta 6. punkta pirmo daļu vienkāršotā pārskatīšanas procedūra attiecas uz “grozījumu [...], kas pilnībā vai daļēji skar [LESD] trešās daļas noteikumus attiecībā uz Savienības iekšpolitiku un rīcībām”. Šī paša punkta otrajā daļā ir apstiprināts, ka

“Eiropadome var pieņemt lēmumu, ar ko pilnībā vai daļēji groza [LESD] trešās daļas noteikumus”. Atbilstoši minētā punkta trešajai daļai ar šādu lēmumu “nevar paplašināt Savienības kompetences, kas tai piešķirtas Līgumos”.

- 35 Tā kā, lai konstatētu, vai var tikt piemērota vienkāršotā pārskatīšanas procedūra, ir nepieciešama minēto nosacījumu ievērošanas kontrole, Tiesai kā iestādei, kas atbilstoši LES 19. panta 1. punkta pirmajai daļai nodrošina, ka Līgumu interpretēšanā un piemērošanā tiek ievērots tiesiskums, ir jāizskata uz LES 48. panta 6. punktu balstītā Eiropadomes lēmuma spēkā esamība.
- 36 Šajā ziņā Tiesai ir jāpārbauda, pirmkārt, vai ir tikušas ievērotas minētajā 48. panta 6. punktā paredzētās procesuālās normas un, otrkārt, vai pieņemtie grozījumi attiecas tikai uz LESD trešo daļu, proti, vai tie neizraisa nekādus grozījumus kādas citas Līgumu, kas ir Savienības pamatā, daļas normās un vai tie nepaplašina Savienības kompetenci.
- 37 No iepriekš minētā izriet, ka Tiesas kompetencē ir izskatīt Lēmuma 2011/199 spēkā esamību, ņemot vērā LES 48. panta 6. punktā paredzētos nosacījumus.

2. Par pieņemamību

- 38 Īrija norāda, ka prejudiciālais jautājums nav pieņemams, jo, pirmkārt, saskaņā ar judikatūru, kas ietverta 1994. gada 9. marta spriedumā lietā C-188/92 *TWD Textilwerke Deggendorf* (*Recueil*, I-833. lpp.), prasītājam pamatlietā ir bijusi jāceļ tieša prasība par Lēmumu 2011/199 atbilstoši LESD 263. pantam šī paša panta sestajā daļā paredzētajā prasības celšanas termiņā un ka, otrkārt, katrā ziņā lieta, ar kuru tiek apstrīdēta šā lēmuma spēkā esamība, valsts tiesās tam ir bijusi jāierosina pieņemamā termiņā. Pringla k-gs ir ierosinājis pamattiesvedību tikai 2012. gada 13. aprīlī, lai gan minētais lēmums ir ticis pieņemts 2011. gada 25. martā.
- 39 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka jebkuram lietas dalībniekam ir tiesības valsts tiesvedības ietvaros attiecīgajā tiesā apgalvot, ka nav spēkā kāds Savienības tiesību akts, un pieprasīt, lai minētā tiesa, kuras kompetencē nav pašai konstatēt šādu spēkā neesamību, uzdotu Tiesai prejudiciālu jautājumu šajā sakarā (skat. 2001. gada 15. februāra spriedumu lietā C-239/99 *Nachi Europe*, *Recueil*, I-1197. lpp., 35. punkts; 2002. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome, *Recueil*, I-6677. lpp., 40. punkts, kā arī 2010. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-550/09 *E un F*, Krājums, I-6213. lpp., 45. punkts). Šajā ziņā ir jāuzsver, ka LESD 267. panta pirmās daļas b) punktā nav paredzēts, ka saskaņā ar šo tiesību normu iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu būtu pieņemams tikai tad, ja šāds lietas dalībnieks ievērotu kādu termiņu, pirms kura beigām kompetentajā valsts tiesā būtu jāierosina lieta, ar ko tiek apstrīdēta attiecīgā Savienības tiesību akta spēkā esamība. Nepastāvot Savienības tiesiskajam regulējumam, termiņus prasību celšanai valstī nosaka valsts procesuālās normas un tikai dalībvalstu tiesas var izvērtēt, vai šie termiņi pamattiesvedībā ir ievēroti.
- 40 No lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka *High Court* ir noraidījusi Īrijas argumentu par tajā celtās prasības novēlotu iesniegšanu un ka iesniedzējtiesa nav uzskatījusi par nepieciešamu atkārtoti izskatīt šo jautājumu.
- 41 Tomēr ir jāprecizē, ka priekšnosacījums lietas dalībnieka tiesību atsaukties uz Savienības tiesību akta spēkā neesamību atzīšanai ir tāds, ka šim lietas dalībniekam nav bijis tiesību saskaņā ar LESD 263. pantu celt tiešu prasību par minēto tiesību aktu (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *TWD Textilwerke Deggendorf*, 23. punkts; lietā *E un F*, 46. punkts, kā arī 2011. gada 17. februāra spriedumu lietā C-494/09 *Bolton Alimentari*, Krājums, I-647. lpp., 22. punkts). Proti, ja tiktu pieļauts, ka attiecīgā persona, kurai neapšaubāmi būtu tiesības celt prasību atcelt tiesību aktu LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē par kādu Savienības tiesību aktu, pēc LESD 263. panta sestajā daļā paredzētā prasības celšanas termiņa beigām varētu valsts tiesā apstrīdēt šī paša tiesību akta spēkā esamību, šai personai tiktu atzīta iespēja neievērot galīgo raksturu, kāds attiecībā uz šo personu piemīt minētajam

tiesību aktam pēc prasības celšanai noteikto termiņu beigām (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *TWD Textilwerke Deggendorf*, 18. un 24. punkts; lietā *E un F*, 46. un 48. punkts, kā arī lietā *Bolton Alimentari*, 22. un 23. punkts).

- 42 No šīs lietas apstākļiem neizriet, ka prasītājam neapšaubāmi būtu bijušas tiesības celt prasību atcelt Lēmumu 2011/199 saskaņā ar LESD 263. pantu.
- 43 Līdz ar to nevar piekrist Īrijas argumentiem, kas vērsti uz to, lai tiktu konstatēta pirmā jautājuma nepieņemamība.
- 44 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmais jautājums ir pieņemams.

3. Par lietas būtību

- 45 Ir jāpārbauda, pirmkārt, vai ar Lēmumu 2011/199 paredzētais LESD grozījums attiecas vienīgi uz LESD trešās daļas normām un, otrkārt, vai ar to netiek paplašināta Savienības kompetence, kas tai piešķirta Līgumos.

a) Par jautājumu, vai LESD grozījums attiecas vienīgi uz minētā Līguma trešās daļas normām

- 46 Ir jākonstatē, ka ar Lēmumu 2011/199 tiek grozīta LESD trešās daļas norma, proti, LESD 136. pants, un tātad formāli tas atbilst LES 48. panta 6. punkta pirmajā un otrajā daļā paredzētajam nosacījumam, saskaņā ar kuru vienkāršotā pārskatīšanas procedūra var attiekties tikai uz šīs trešās daļas normām.
- 47 Tomēr iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai LESD grozījums neietekmē arī minētā Līguma pirmās daļas normas. Šajā ziņā tā vēlas noskaidrot, vai ar Lēmumu 2011/199 netiek pārkāpta Savienības kompetence monetārās politikas jomā un dalībvalstu ekonomikas politikas koordinācijas jomā.
- 48 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 119. panta 2. punktu dalībvalstu un Savienības darbības paredz arī ieviest vienotu valūtu, euro, kā arī noteikt un veidot vienotu monetāro politiku un valūtas maiņas kursa politiku. Uz Savienības monetāro politiku cita starpā attiecas LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts un LESD 127.–133. pants.
- 49 Turklāt atbilstoši LESD 282. panta 1. punktam ECB un dalībvalstu, kuru naudas vienība ir euro, centrālās bankas, kas kopā veido Eurosistēmu, īsteno Savienības monetāro politiku.
- 50 No LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta izriet, ka Savienībai ir ekskluzīva kompetence monetārās politikas attiecībā uz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, jomā.
- 51 Turklāt saskaņā ar LESD 119. panta 1. punktu dalībvalstu un Savienības darbība paredz izstrādāt ekonomikas politiku, kas balstās uz dalībvalstu ekonomikas politiku ciešu koordināciju, iekšējo tirgu un kopēju mērķu definēšanu un kura tiek īstenota saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence. Uz Savienības ekonomikas politiku attiecas LESD 2. panta 3. punkts, 5. panta 1. punkts, kā arī 120.–126. pants.
- 52 Tādējādi, pirmkārt, ir jānoskaidro, vai ar Lēmumu 2011/199, ciktāl ar to ir grozīts LESD 136. pants, tam pievienojot 3. punktu, kurā ir paredzēts, ka “dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro, var izveidot stabilizācijas mehānismu”, dalībvalstīm tiek piešķirta kompetence monetārās politikas jomā attiecībā uz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro. Proti, ja tas tā būtu, ar attiecīgo Līguma grozījumu tiktu pārkāpta LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā Savienības ekskluzīvā kompetence un, tā kā šī pēdējā tiesību norma ir iekļauta LESD pirmajā daļā, šāds grozījums varētu tikt veikts tikai LES 48. panta 2.–5. punktā noteiktajā parastās pārskatīšanas procedūrā.

- 53 Šajā sakarā vispirms ir jānorāda, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību, kurā nav sniegta monetārās politikas definīcija, noteikumos, kas attiecas uz minēto politiku, ir sniegtas norādes drīzāk uz tās mērķiem, nevis uz tās instrumentiem.
- 54 Saskaņā ar LESD 127. panta 1. punktu un 282. panta 2. punktu Savienības monetārās politikas galvenais mērķis ir uzturēt cenu stabilitāti. Šajās pašās normās turklāt ir paredzēts, ka Eiropas Centrālo banku sistēma (turpmāk tekstā – “ECBS”) atbalsta vispārējo ekonomikas politiku Savienībā, lai palīdzētu sasniegt Savienības mērķus, kas noteikti LES 3. pantā. Turklāt atbilstoši LESD 139. panta 2. punktam LESD 127. panta 1. punkts nav piemērojams dalībvalstīm ar izņēmuma statusu minētā 139. panta 1. punkta izpratnē.
- 55 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai stabilizācijas mehānismam, kura izveide ir paredzēta Lēmuma 2011/199 1. pantā, noteiktie mērķi, kā arī šim nolūkam paredzētie līdzekļi neietilpst monetārajā politikā LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 127. panta izpratnē.
- 56 No vienas puses, minētā mehānisma mērķis pasargāt visas eurozonas stabilitāti skaidri atšķiras no mērķa uzturēt cenu stabilitāti, kas ir galvenais Savienības monetārās politikas mērķis. Proti, pat ja eurozonas stabilitāte varētu ietekmēt šajā zonā izmantotās valūtas stabilitāti, tomēr ekonomikas politikas pasākums nevar tikt pielīdzināts monetārās politikas pasākumam tādēļ vien, ka tam varētu būt netieša ietekme uz euro stabilitāti.
- 57 Runājot, no otras puses, par attiecīgā mērķa sasniegšanai paredzētajiem līdzekļiem, Lēmumā 2011/199 ir vienīgi precizēts, ka stabilizācijas mehānisms piešķirs jebkādu nepieciešamo finansiālo palīdzību, un tajā nav nekādas citas norādes par šā mehānisma funkcionēšanu. Finansiālās palīdzības piešķiršana kādai dalībvalstij taču acīmredzami nav attiecināma uz monetāro politiku.
- 58 Tāpat ir jāuzsver, ka stabilizācijas mehānisms, kura izveide ir paredzēta Lēmuma 2011/199 1. pantā, – kā to turklāt apstiprina Eiropadomes 2010. gada 16. un 17. decembra secinājumi, uz kuriem ir norāde Lēmuma 2011/199 preambulas ceturtajā apsvērumā, – papildina jauno tiesisko regulējumu, kas vērsts uz Savienības ekonomikas pārvaldības stiprināšanu. Ar šo tiesisko regulējumu, ko veido dažādas Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembrī pieņemtās regulas, proti, Regula (ES) Nr. 1173/2011 par efektīvu budžeta uzraudzības īstenošanu eurozonā (OV L 306, 1. lpp.), Regula (ES) Nr. 1174/2011 par izpildes pasākumiem pārmērīgas makroekonomiskās nelīdzsvarotības korigēšanai eurozonā (OV L 306, 8. lpp.), Regula (ES) Nr. 1175/2011, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu (OV L 306, 12. lpp.), Regula (ES) Nr. 1176/2011 par to, kā novērst un korigēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 25. lpp.), kā arī Padomes 2011. gada 8. novembra Regula (ES) Nr. 1177/2011, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā pārņemt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 306, 33. lpp.), un Padomes 2011. gada 8. novembra Direktīva 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L 306, 41. lpp.), tiek ieviesta ciešāka dalībvalstu īstenotās ekonomikas un budžeta politikas koordinācija un uzraudzība, un tā mērķis ir nostiprināt makroekonomikas stabilitāti un valsts finanšu stabilitāti.
- 59 Kamēr iepriekšējā punktā atgādinātā tiesiskā regulējuma normām, kā arī normām, kas ietvertas LESD nodaļā par ekonomikas politiku, tostarp LESD 123. un 125. pantam, ir preventīvs raksturs, jo tās ir vērstas uz to, lai cik vien iespējams samazinātu valsts parāda krīžu risku, stabilizācijas mehānisma izveides mērķis ir pārvarēt finanšu krīzes, kas, neraugoties uz veiktajām preventīvajām darbībām, tomēr varētu sākties.

- 60 Ņemot vērā stabilizācijas mehānismam, kura izveide ir paredzēta Lēmuma 2011/199 1. pantā, noteiktos mērķus, šo mērķu sasniegšanai paredzētos līdzekļus, kā arī ciešo saikni starp šo mehānismu un LESD normām attiecībā uz ekonomikas politiku, kā arī uz Savienības ekonomikas pārvaldības stiprināšanu vērsto tiesisko regulējumu, ir jāsecina, ka minētā mehānisma izveide ietilpst ekonomikas politikas jomā.
- 61 Šo secinājumu neatspēko apstākļi, ka 2011. gada 17. martā ECB sniedza atzinumu par projektu Eiropadomes lēmumam, ar ko Līguma par Eiropas Savienības darbību 136. pantu groza attiecībā uz stabilizācijas mehānismu dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro (OV C 140, 8. lpp.). Proti, lai gan ir taisnība, ka LES 48. panta 6. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka “Eiropadome pieņem lēmumu vienprātīgi pēc apspriešanās [...], ja paredzami grozījumi attiecībā uz monetārām iestādēm, [...] ar [ECB]”, tomēr no Lēmuma 2011/199 preambulas piektā apsvēruma skaidri izriet, ka Eiropadome ir apspriedusies ar ECB pēc savas ierosmes, nevis tādēļ, ka tai būtu pienākums to darīt atbilstoši minētajai tiesību normai.
- 62 Katrā ziņā apspriešanās ar ECB par Lēmuma 2011/199 projektu nevar ietekmēt paredzētā stabilizācijas mehānisma raksturu.
- 63 Tādējādi Lēmuma 2011/199 1. pants, ar kuru, LESD 136. pantam pievienojot 3. punktu, ir paredzēta stabilizācijas mehānisma izveide, nevar ietekmēt ekskluzīvo kompetenci, kas atzīta Savienībai ar LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunktu monetārās politikas jomā attiecībā uz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro.
- 64 Otrkārt, runājot par to, vai Lēmums 2011/199 ietekmē Savienības kompetenci dalībvalstu ekonomikas politikas koordinācijas jomā, ir jānorāda, ka, tā kā LESD 2. panta 3. punkts un 5. panta 1. punkts ierobežo Savienības lomu ekonomikas politikas jomā, to attiecinot vienīgi uz koordinācijas pasākumu veikšanu, LES un LESD normas nepiešķir Savienībai īpašu kompetenci izveidot tādu stabilizācijas mehānismu kā minētajā lēmumā paredzētais.
- 65 Ir taisnība, ka ar LESD 122. panta 2. punktu Savienībai ir piešķirta kompetence sniegt *ad hoc* finansiālo atbalstu dalībvalstij, kurai ir grūtības vai kuru nopietni apdraud lielas grūtības, ko izraisījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt. Tomēr, kā to uzsvērusi Eiropadome Lēmuma 2011/199 preambulas ceturtajā apsvērumā, LESD 122. panta 2. punkts nav atbilstošs juridiskais pamats tāda stabilizācijas mehānisma izveidei, kāds paredzēts ar minēto lēmumu. Proti, gan paredzētā mehānisma pastāvīgais raksturs, gan apstākļi, ka tā darbības ir vērstas uz to, lai pasargātu visas eurozonas finanšu stabilitāti, liedz šādu Savienības rīcību īstenot, pamatojoties uz minēto LESD normu.
- 66 Turklāt, lai gan arī LESD 143. panta 2. punktā ar zināmiem nosacījumiem ir ļauts Savienībai piešķirt savstarpēju palīdzību dalībvalstij, minētā tiesību norma attiecas tikai uz dalībvalstīm, kuru naudas vienība nav euro.
- 67 Saistībā ar jautājumu, vai Savienība, pamatojoties uz LESD 352. pantu, varētu izveidot stabilizācijas mehānismu, kas būtu analogs tam, kurš paredzēts ar Lēmumu 2011/199, pietiek konstatēt, ka Savienība nav īstenojusi savu kompetenci saskaņā ar šo pantu un ka minētā tiesību norma katrā ziņā nenosaka Savienībai nekādu pienākumu rīkoties (skat. 1971. gada 31. marta spriedumu lietā 22/70 Komisija/Padome, tā sauktā *AETR* lieta, *Recueil*, 263. lpp., 95. punkts).
- 68 Tātad, ņemot vērā LES 4. panta 1. punktu un 5. panta 2. punktu, dalībvalstu, kuru naudas vienība ir euro, kompetencē ir slēgt savā starpā līgumu par tāda stabilizācijas mehānisma izveidi, kāds paredzēts ar Lēmuma 2011/199 1. pantu (šajā ziņā skat. 1993. gada 30. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-181/91 un C-248/91 Parlaments/Padome un Komisija, *Recueil*, I-3685. lpp., 16. punkts; 1994. gada 2. marta spriedumu lietā C-316/91 Parlaments/Padome, *Recueil*, I-625. lpp., 26. punkts, un 2008. gada 20. maija spriedumu lietā C-91/05 Komisija/Padome, Krājums, I-3651. lpp., 61. punkts).

- 69 Tomēr minētās dalībvalstis nevar atbrīvoties no pienākuma ievērot Savienības tiesības, īstenojot savu kompetenci šajā jomā (skat. 2002. gada 15. janvāra spriedumu lietā *C-55/00 Gottardo, Recueil*, I-413. lpp., 32. punkts). Stingro nosacījumu, kuriem pakļauta ar stabilizācijas mehānismu veicamā finansiālās palīdzības piešķiršana saskaņā ar LESD 136. panta 3. punktu, kas ir tiesību norma, uz kuru attiecas LESD grozījums, mērķis ir nodrošināt, lai šī mehānisma darbībā tiktu ievērotas Savienības tiesības, tostarp pasākumi, ko Savienība veic dalībvalstu ekonomikas politikas koordinācijas ietvaros.
- 70 No visa iepriekš minētā izriet, ka Lēmums 2011/199 atbilst LES 48. panta 6. punkta pirmajā un otrajā daļā paredzētajam nosacījumam, saskaņā ar kuru LESD grozījums, izmantojot vienkāršoto pārskatīšanas procedūru, var attiekties tikai uz LESD trešās daļas normām.
- b) Par jautājumu, vai ar LESD grozījumu tiek paplašināta Savienības kompetence, kas tai piešķirta Līgumos
- 71 Iesniedzējtiesai ir arī šaubas par to, vai Lēmums 2011/199 atbilst LES 48. panta 6. punktā paredzētajam nosacījumam, saskaņā ar kuru ar LESD grozījumu, izmantojot vienkāršoto pārskatīšanas procedūru, nevar tikt paplašināta Savienības kompetence.
- 72 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka LESD 136. panta 3. punkts, kura pievienošana ir paredzēta ar Lēmuma 2011/199 1. pantu, apstiprina, ka dalībvalstīm ir kompetence izveidot stabilizācijas mehānismu, un turklāt ir vērts uz to, lai, paredzot, ka jebkādas finansiālās palīdzības piešķiršana saskaņā ar šo mehānismu ir pakļauta stingriem nosacījumiem, tiktu nodrošināts, ka šī mehānisma darbībā tiks ievērotas Savienības tiesības.
- 73 Ar minēto grozījumu Savienībai netiek piešķirta nekāda jauna kompetence. LESD 136. panta grozījums, uz kuru attiecas Lēmums 2011/199, nerada nekādu juridisko pamatu nolūkā ļaut Savienībai īstenot rīcību, kāda nebūtu iespējama pirms LESD grozījuma spēkā stāšanās.
- 74 Lai gan ESM līgumā ir paredzēta Savienības iestāžu, tostarp Komisijas un ECB, iesaistīšanās, šis apstāklis nekādā ziņā nevar ietekmēt Lēmuma 2011/199, kurā ir paredzēta tikai dalībvalstu veiktā stabilizācijas mehānisma izveidošana un nekas nav teikts par jebkādu iespējamo Savienības iestāžu lomu šajā sakarā, spēkā esamību.
- 75 No tā izriet, ka ar Lēmumu 2011/199 netiek paplašināta Savienības kompetence, kas tai piešķirta Līgumos.
- 76 No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka, izskatot šo jautājumu, nav tikuši atklāti nekādi apstākļi, kas varētu ietekmēt Lēmuma 2011/199 spēkā esamību.

B – Par otro jautājumu

- 77 Otrais jautājums attiecas uz LES 2. un 3. panta, 4. panta 3. punkta un 13. panta, LESD 2. panta 3. punkta, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 2. punkta, 119.–123. un 125.–127. panta, kā arī vispārējo efektīvas tiesību aizsardzības tiesā un tiesiskās noteiktības principu interpretāciju. Iesniedzējtiesa jautā, vai šie panti un principi liedz dalībvalstij, kuras naudas vienība ir euro, slēgt un ratificēt tādu līgumu kā ESM līgums.

1. Par Tiesas kompetenci

- 78 Spānijas valdība apgalvo, ka, tā kā Savienība nav ESM līguma slēdzēja puse, Tiesas kompetencē nav interpretēt minētā līguma normas prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā (skat. 2010. gada 30. septembra spriedumu lietā C-132/09 Komisija/Belģija, Krājums, I-8695. lpp., 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 79 Šajā sakarā pietiek konstatēt, ka saskaņā ar pašu tā formulējumu otrais jautājums attiecas uz dažādu Savienības tiesību normu, nevis ESM līguma normu interpretāciju.
- 80 Tomēr Tiesas kompetencē ir sniegt iesniedzējtiesai visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas ļautu iesniedzējtiesai izvērtēt ESM līguma normu atbilstību Savienības tiesībām (šajā ziņā skat. 2011. gada 27. janvāra spriedumu lietā C-489/09 *Vandoorne*, Krājums, I-225. lpp., 25. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 81 Līdz ar to Tiesas kompetencē ir izskatīt otro jautājumu.

2. Par pieņemamību

- 82 Dažas Tiesai apsvērumus iesniegušās valdības un Komisija apgalvo, ka otrais jautājums ir daļēji nepieņemams, jo iesniedzējtiesa nav sniegusi nekādas norādes par to, kāda dažām šajā jautājumā minētajām tiesību normām un principiem varētu būtu nozīme saistībā ar tajā ierosinātās lietas risinājumu.
- 83 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru ar LESD 267. pantu izveidotā procedūra ir Tiesas un valsts tiesu sadarbības instruments, kura ietvaros pirmā sniedz otrajām tādus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas tām ir nepieciešami, lai atrisinātu tajās izskatāmās lietas (skat. tostarp 1992. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-83/91 *Meilicke*, *Recueil*, I-4871. lpp., 22. punkts, un 2004. gada 5. februāra spriedumu lietā C-380/01 *Schneider*, *Recueil*, I-1389. lpp., 20. punkts, kā arī 2010. gada 13. janvāra rīkojumu apvienotajās lietās C-292/09 un C-293/09 *Calestani* un *Lunardi*, 18. punkts).
- 84 Tiesa jau ir nospriedusi, ka no nepieciešamības panākt Savienības tiesību interpretāciju, kas būtu lietderīga valsts tiesai, izriet, ka valsts tiesai ir jāsniedz vismaz kāds minimāls skaidrojums par to, kāpēc tā ir izvēlējusies Savienības tiesību normas, kuras tā lūdz interpretēt (2012. gada 3. maija rīkojums lietā C-185/12 *Ciampaglia*, 5. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 85 Turklāt šajā sakarā ir jāuzsver, ka informācija lēmumos par prejudiciālu jautājumu uzdošanu ne tikai ļauj Tiesai sniegt lietderīgas atbildes, bet arī sniedz dalībvalstu valdībām, kā arī citiem ieinteresētajiem lietas dalībniekiem iespēju sniegt apsvērumus saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 23. pantu. Tiesai ir jāuzrauga, lai šī iespēja tiktu nodrošināta, ņemot vērā, ka saskaņā ar minēto tiesību normu ieinteresētajiem lietas dalībniekiem tiek paziņoti tikai lēmumi par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, kuriem ir pievienots tulkojums katras dalībvalsts oficiālajā valodā, un netiek paziņoti valsts tiesā notiekošā procesa materiāli, ko Tiesai, iespējams, pārsūtījusi iesniedzējtiesa (2012. gada 23. marta rīkojums lietā C-348/11 *Thomson Sales Europe*, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 86 Aplūkojamajā lietā, kā uz to norāda Īrija, Slovākijas valdība un Komisija, lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu nav nekādu skaidrojumu par to, kāda nozīme ir LES 2. un 3. panta interpretācijai saistībā ar strīda risinājumu. Kā apgalvo Vācijas, Spānijas un Francijas valdības un Komisija, tas pats attiecas uz vispārējā tiesiskās noteiktības principa interpretāciju.
- 87 Līdz ar to otrais jautājums ir nepieņemams tiktāl, ciktāl tas attiecas uz LES 2. un 3. panta un vispārējā tiesiskās noteiktības principa interpretāciju.

- 88 Nīderlandes valdība un Komisija turklāt pauž šaubas par LESD 119.–121. panta tiešo iedarbību. Tā kā šajos pantos dalībvalstīm neesot noteikti skaidri un beznosacījumu pienākumi, uz kuriem privātpersonas varētu atsaukties valsts tiesās, šis jautājums esot nepieņemams, ciktāl tas attiecas uz šo pantu interpretāciju. Īrija, uzskatot, ka nevienai no jautājumā minētajām tiesību normām nav tiešas iedarbības, apgalvo, ka šis jautājums ir pilnībā nepieņemams.
- 89 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka tās kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par Savienības tiesību normu interpretāciju neatkarīgi no tā, vai šīm normām ir vai nav tieša iedarbība (skat. 2009. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-254/08 *Futura Immobiliare* u.c., Krājums, I-6995. lpp., 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 90 Turklāt ir jākonstatē, ka iesniedzējtiesas uzdotā jautājuma mērķis nav noskaidrot, vai prasītājs pamatlietā var pamatot kādas tiesības tieši ar attiecīgajiem LES un LESD pantiem. Tiesai lūgtie interpretācijas elementi ir vērsti vienīgi uz to, lai ļautu iesniedzējtiesai izvērtēt ESM līguma atbilstību Savienības tiesībām.
- 91 No visa iepriekš minētā izriet, ka otrais jautājums ir pieņemams tiktāl, ciktāl tas attiecas uz LES 4. panta 3. punkta un 13. panta, LESD 2. panta 3. punkta, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 2. punkta, 119.–123. un 125.–127. panta, kā arī vispārējā efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa interpretāciju.

3. Par lietas būtību

- 92 Vispirms ir jāinterpretē LESD normas attiecībā uz Savienības ekskluzīvo kompetenci, proti, LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 127. pants, kuri attiecas uz Savienības monetāro politiku, un LESD 3. panta 2. punkts, kurš attiecas uz Savienības kompetenci slēgt starptautisku līgumu, pēc tam jāinterpretē normas par Savienības ekonomikas politiku, proti, LESD 2. panta 3. punkts, 119.–123., 125. un 126. pants, kā arī, visbeidzot, LES 4. panta 3. punkts un 13. pants un vispārējais efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips.
- a) Par normu, kas attiecas uz Savienības ekskluzīvo kompetenci, interpretāciju
- i) Par LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 127. panta interpretāciju
- 93 Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ar ESM līgumu izveidotais stabilizācijas mehānisms ietilpst monetārajā politikā un līdz ar to Savienības ekskluzīvajā kompetencē. Proti, no ESM līguma 3. panta izrietot, ka tā mērķis ir sniegt atbalstu euro stabilitātei. Turklāt iesniedzējtiesa norāda uz prasītāja pamatlietā argumentiem, saskaņā ar kuriem finansiālās palīdzības piešķiršana dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, vai to finanšu iestāžu rekapitalizācija, kā arī šim nolūkam nepieciešamo aizdevumu izsniegšana tādā mērogā, kāds paredzēts ESM līgumā, palielināšot apgrozībā esošo euro summu. Tomēr ar Līgumiem, kas ir Savienības pamatā, ekskluzīvas pilnvaras regulēt naudas masu eurozonā esot piešķirtas Eiropas Centrālajai bankai. Ar šiem pēdējiem Līgumiem neesot pieļauts, ka kāda otra iestāde īstenotu šādas funkcijas un rīkotos paralēli Eiropas Centrālajai bankai ārpus Savienības tiesību sistēmas. Turklāt naudas masas pieaugumam būšot tieša ietekme uz inflāciju. Līdz ar to ESM darbības varot tieši ietekmēt cenu stabilitāti eurozonā, tādējādi ietekmējot pašu Savienības monetārās politikas kodolu.
- 94 Šajā ziņā, kā izriet no šā sprieduma 50. punkta, saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunktu Savienībai ir ekskluzīva kompetence monetārās politikas attiecībā uz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, jomā. Atbilstoši LESD 282. panta 1. punktam ECB un dalībvalstu, kuru naudas vienība ir euro,

centrālās bankas, kas kopā veido Eurosistēmu, īsteno Savienības monetāro politiku. Saskaņā ar LESD 127. panta 1. punktu un 282. panta 2. punktu visas ECBS, kā arī konkrēti Eurosistēmas mērķis ir uzturēt cenu stabilitāti.

- 95 Tomēr ESM darbības neietilpst ar minētajām LESD normām paredzētajā monetārajā politikā.
- 96 Proti, saskaņā ar ESM līguma 3. pantu un 12. panta 1. punktu ESM mērķis ir nevis uzturēt cenu stabilitāti, bet gan apmierināt ESM dalībnieku – t.i., dalībvalstu, kuru naudas vienība ir euro –, kuriem ir vai draud smagas finanšu problēmas, finansēšanas vajadzības, ja tas ir obligāti nepieciešams, lai pasargātu visas eurozonas un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti. Šim nolūkam ESM nav pilnvaru nedz noteikt procentu pamatlikmes eurozonā, nedz arī veikt euro emisiju, un tā piešķiramā finansiālā palīdzība, turklāt ievērojot LESD 123. panta 1. punktu, pilnībā ir jāfinansē no apmaksātā kapitāla vai ar finanšu instrumentu emisijas palīdzību, kā tas paredzēts ESM līguma 3. pantā.
- 97 Kā izriet no šā sprieduma 56. punkta, ar iespējamo ESM darbību ietekmi uz cenu stabilitāti nevar tikt atspēkots šis secinājums. Proti, pat pieņemot, ka ESM darbība varētu ietekmēt inflācijas līmeni, šāda ietekme būtu atzīstama vienīgi par netiešām veikto ekonomikas politikas pasākumu sekām.
- 98 No iepriekš minētā izriet, ka LESD 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 127. pants neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un neliedz tām ratificēt šādu līgumu.

ii) Par LESD 3. panta 2. punkta interpretāciju

- 99 Iesniedzējtiesa jautā, vai ESM līgums ir starptautisks līgums, kura darbība varētu ietekmēt kopīgos noteikumus ekonomikas un monetārās politikas jomā. Šajā ziņā tā atsaucas uz minētā līguma preambulas pirmo apsvērumu, kurā ir norādīts, ka ESM pārņems uzdevumus, ko pašlaik pilda EFSI un EFSM.
- 100 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 3. panta 2. punktu Savienības “ekskluzīvā kompetencē ir [...] noslēgt starptautisku līgumu, ja tā slēgšana [...] ietekmē Savienības kopīgos noteikumus vai maina to darbības jomu”.
- 101 Tāpat no tā izriet, ka dalībvalstīm ir aizliegts slēgt savā starpā līgumu, kas varētu ietekmēt kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu. Tomēr ir jākonstatē, ka šajā kontekstā izvirzītie argumenti neļauj secināt, ka tādām līgumam kā ESM līgums būtu šāda ietekme.
- 102 Pirmkārt, tā kā dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro, EFSI izveidoja ārpus Savienības sistēmas, apstākļi, ka ESM pārņem minētā instrumenta uzdevumus, nevar ietekmēt Savienības kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu.
- 103 Otrkārt, lai gan no ESM līguma preambulas pirmā apsvēruma izriet, ka ESM citu funkciju starpā pārņems uzdevumus, kas šobrīd uz laiku ir uzticēti EFSM, kurš izveidots uz LESD 122. panta 2. punkta pamata, arī šis apstākļi nevar ietekmēt Savienības kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu.
- 104 Proti, ESM izveide neietekmē Savienības kompetenci, pamatojoties uz LESD 122. panta 2. punktu, piešķirt *ad hoc* finansiālo atbalstu dalībvalstij, ja tiek konstatēts, ka tai ir grūtības vai to nopietni apdraud lielas grūtības, ko izraisījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt.

- 105 Turklāt, tā kā ne ar LESD 122. panta 2. punktu, ne ar kādu citu LES vai LESD normu Savienībai nav piešķirta īpaša kompetence izveidot tādu pastāvīgu stabilizācijas mehānismu kā ESM (skat. šā sprieduma 64.–66. punktu), dalībvalstis, ņemot vērā LES 4. panta 1. punktu un 5. panta 2. punktu, ir tiesīgas rīkoties šajā jomā.
- 106 Tādējādi ar to, ka dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro, noslēdz un ratificē ESM līgumu, nekādā ziņā netiek kavēti mērķi, uz kuriem vērsts LESD 122. panta 2. punkts vai uz šīs tiesību normas pamata pieņemtā Padomes 2010. gada 11. maija Regula (ES) Nr. 407/2010, ar ko izveido Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu (OV L 118, 1. lpp.), un tas netraucē Savienībai īstenot savu kompetenci, aizstāvojot kopīgās intereses (šajā ziņā skat. 2002. gada 5. novembra spriedumu lietā C-476/98 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-9855. lpp., 105. punkts).
- 107 Līdz ar to LESD 3. panta 2. punkts neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.
- b) Par dažādu LESD normu, kas attiecas uz ekonomikas politiku, interpretāciju
- i) Par LESD 2. panta 3. punkta, 119.–121. un 126. panta interpretāciju
- 108 Iesniedzējtiesa norāda uz prasītāja pamatlietā argumentiem, saskaņā ar kuriem ESM līgums esot būtisks grozījums, kas izjauc ekonomisko un monetāro savienību reglamentējošo tiesību sistēmu un kas nav saderīgs ar Savienības tiesībām. No Lēmuma 2011/199 preambulas otrā apsvēruma izrietot, ka pati Eiropadome ir uzskatījusi, ka, lai izveidotu pastāvīgu stabilizācijas mehānismu, ir jāgroza Līgums par Eiropas Savienības darbību. Turklāt ar LESD 2. panta 3. punktu, 119.–121. un 126. pantu Savienības iestādēm esot piešķirta kompetence koordinēt ekonomikas politiku. Papildus tam iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ar ESM līgumu netiek pārkāptas Eiropas Savienības Padomes pilnvaras pieņemt ieteikumus saskaņā ar LESD 126. pantu un, it īpaši, vai ESM līgumā paredzētie “nosacījumi” ir minētajā tiesību normā paredzēto ieteikumu ekvivalents.
- 109 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka no šā sprieduma 68. punkta izriet, ka dalībvalstu kompetencē ir slēgt savā starpā tādu līgumu par stabilizācijas mehānisma izveidi kā ESM līgums, ja ar šāda līguma ietvaros līgumslēdzēju dalībvalstu uzņemtajām saistībām tiek ievērotas Savienības tiesības.
- 110 Turpinājumā ir jākonstatē, ka ESM nav izveidots dalībvalstu ekonomikas politikas koordinācijai, bet gan kā finansēšanas mehānisms. Proti, saskaņā ar ESM līguma 3. pantu un 12. panta 1. punktu ESM mērķis ir mobilizēt finanšu resursus un sniegt atbalstu tā dalībnieku, kuriem ir vai draud smagas finanšu problēmas, finanšu stabilitātei.
- 111 Lai gan ir taisnība, ka atbilstoši ESM līguma 3. pantam, 12. panta 1. punktam un 13. panta 3. punkta pirmajai daļai uz dalībvalstij, kas ir ESM dalībniiece, sniegto finansiālo palīdzību ir attiecināmi stingri nosacījumi, kuri tiek pielāgoti izvēlētajam finansiālās palīdzības instrumentam un kuri var izpausties kā makroekonomikas korekciju programma, paredzētie nosacījumi tomēr neveido dalībvalstu ekonomikas politikas koordinācijas instrumentu, bet gan ir vērsti uz to, lai nodrošinātu ESM darbību saderību tostarp ar LESD 125. pantu un Savienības veiktajiem koordinācijas pasākumiem.
- 112 ESM līguma 13. panta 3. punkta otrajā daļā ir skaidri noteikts, ka uz stabilitātes atbalstu attiecinātajiem nosacījumiem ir “jābūt pilnībā saderīg[iem] ar [LESD] paredzētajiem ekonomikas politikas koordinācijas pasākumiem”. Turklāt no šī paša panta 4. punkta izriet, ka Komisija, pirms tā parakstīs Saprašanās memorandu, kurā ir definēti uz stabilitātes atbalstu attiecinātie nosacījumi, pārbaudīs, vai paredzētie nosacījumi ir pilnībā saderīgi ar ekonomikas politikas koordinācijas pasākumiem.

- 113 Visbeidzot, ESM līgums tāpat neietekmē Padomes kompetenci, pamatojoties uz LESD 126. panta 7. un 8. punktu, pieņemt ieteikumus dalībvalstij, kurā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Proti, pirmkārt, ESM nav uzdots pieņemt šādus ieteikumus. Otrkārt, ESM līguma 13. panta 3. punkta otrajā daļā un 4. punktā ir noteikts, ka ESM dalībniekiem, kuriem tiek piešķirta finansiālā palīdzība, paredzētajiem nosacījumiem ir jābūt saderīgiem ar jebkādiem ieteikumiem, ko Padome var pieņemt atbilstoši minētajām LESD normām.
- 114 No tā izriet, ka LESD 2. panta 3. punkts, 119.–121. un 126. pants neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.

ii) Par LESD 122. panta interpretāciju

- 115 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 122. panta 1. punktu Padome, dalībvalstīm savstarpēji solidarizējoties, var lemt par ekonomikas situācijai piemērotiem pasākumiem, sevišķi, ja rodas nopietnas grūtības apgādē ar dažiem ražojumiem, it īpaši enerģijas jomā.
- 116 Tā kā LESD 122. panta 1. punkts nav piemērots juridiskais pamats iespējamajai Savienības finansiālajai palīdzībai dalībvalstīm, kurām ir vai draud smagas finanšu problēmas, ar tāda stabilizācijas mehānisma kā ESM izveidi netiek pārkāptas pilnvaras, kas ar minēto tiesību normu ir piešķirtas Padomei.
- 117 Tālāk – attiecībā uz LESD 122. panta 2. punktu – iesniedzējtiesa, lai izvērtētu, vai ar ESM netiek pārkāpta ar šo tiesību normu Savienībai piešķirtā kompetence, jautā, vai minētajā tiesību normā ir izsmeloši uzskaitīti ārkārtas apstākļi, kuros ir iespējams sniegt dalībvalstīm finansiālu atbalstu, un vai ar šo pantu vienīgi Savienības iestādes ir pilnvarotas sniegt finansiālu atbalstu.
- 118 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka LESD 122. panta priekšmets ir tikai finansiāls atbalsts, ko sniedz Savienība, nevis dalībvalstis. Saskaņā ar minētā panta 2. punktu Padome ar zināmiem nosacījumiem var sniegt šādu atbalstu dalībvalstij, kurai ir grūtības vai kuru nopietni apdraud lielas grūtības, ko izraisījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt.
- 119 Tāda stabilizācijas mehānisma kā ESM izveide neietekmē ar minēto LESD normu Savienībai piešķirtās kompetences īstenošanu, ko tā veic.
- 120 Turklāt nekas LESD 122. pantā neliecina, ka tikai Savienībai būtu kompetence sniegt finansiālu atbalstu dalībvalstij.
- 121 Līdz ar to dalībvalstis joprojām ir tiesīgas izveidot tādu stabilizācijas mehānismu kā ESM, ievērojot tomēr nosacījumu, ka šī mehānisma darbībā tiek ievērotas Savienības tiesības, tostarp Savienības veiktie pasākumi dalībvalstu ekonomikas politikas koordinācijas jomā (skat. šā sprieduma 68. un 69. punktu). Kā izriet no šā sprieduma 111.–113. punkta, ESM līguma 13. panta 3. punkta otrās daļas un 4. punkta mērķis ir nodrošināt, lai jebkāda ESM piešķirtā finansiālā palīdzība būtu saderīga ar šādiem koordinācijas pasākumiem.
- 122 Tātad LESD 122. pants neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.

iii) Par LESD 123. panta interpretāciju

- 123 Ir jāatgādina, ka ar LESD 123. pantu ECB un dalībvalstu centrālajām bankām ir aizliegts pieļaut konta pārtēriņu vai sniegt jebkādus citus kredīta pakalpojumus Savienības un dalībvalstu publisku iestāžu vai citu publisku tiesību subjektu vajadzībām, kā arī tieši no tām pirkt to parāda instrumentus.

- 124 Iesniedzējtiesa jautā, vai tas, ka dalībvalstis, kuru naudas vienības ir euro, noslēdz un ratificē tādu līgumu kā ESM līgums, nav vērsts uz to, lai apietu LESD 123. pantā paredzēto aizliegumu. Proti, šis dalībvalstis nedrīkst ne tieši, ne arī ar to izveidoto vai atzīto tiesību subjektu starpniecību atkāpties no Savienības tiesībām vai pieļaut šādu atkāpšanos.
- 125 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka LESD 123. pants ir adresēts konkrēti ECB un dalībvalstu centrālajām bankām. Tātad uz faktu, ka kāda dalībvalsts vai visas dalībvalstis sniedz finansiālo palīdzību kādai citai dalībvalstij, minētais aizliegums neattiecas.
- 126 No ESM līguma 3. panta, 12. panta 1. punkta un 13. panta izriet, ka tieši ESM veic finansiālās palīdzības sniegšanu šī mehānisma dalībniekam, ja ir iestājušies minētajās normās paredzētie nosacījumi. Tātad, pat ja dalībvalstis rīkojas ar ESM starpniecību, tās neatkāpjas no LESD 123. pantā noteiktā aizlieguma, jo šis aizliegums uz tām neattiecas.
- 127 Turklāt nekas neļauj secināt, ka finanšu līdzekļi, ko ESM dalībnieki nodod šim mehānismam, varētu nākt no finanšu instrumentiem, kas aizliegti ar LESD 123. panta 1. punktu.
- 128 Līdz ar to LESD 123. pants neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.

iv) Par LESD 125. panta interpretāciju

- 129 Iesniedzējtiesa jautā, vai ar tādu līgumu kā ESM līgums netiek pārkāpta LESD 125. pantā ietvertā “saistību nepārņemšanas” klauzula.
- 130 Vispirms ir jānorāda, ka no LESD 125. pantā izmantotā formulējuma, saskaņā ar kuru Savienība vai dalībvalsts “nav atbildīga” par citas dalībvalsts “saistībām” un “tai nav tās jāuzņemas”, izriet, ka šā panta mērķis nav aizliegt Savienībai un dalībvalstīm piešķirt jebkāda veida finansiālo palīdzību kādai citai dalībvalstij.
- 131 Šo LESD 125. panta interpretāciju apstiprina citas normas LESD nodaļā par ekonomikas politiku, tostarp LESD 122. un 123. pants. Pirmkārt, LESD 122. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Savienība var sniegt *ad hoc* finansiālu atbalstu dalībvalstij, kurai ir grūtības vai kuru nopietni apdraud lielas grūtības, ko izraisījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt. Ja LESD 125. pantā būtu aizliegta jebkāda Savienības vai dalībvalstu finansiālā palīdzība kādai citai dalībvalstij, LESD 122. pantā būtu bijis jānorāda, ka tajā ir paredzēta atkāpe no šā LESD 125. panta.
- 132 Otrkārt, LESD 123. pantā, ar kuru ECB un dalībvalstu centrālajām bankām ir aizliegts “pieļaut konta pārtēriņu [vai] jebkād[us] cit[us] kredīta pakalpojumu[us]”, ir izmantots stingrāks formulējums nekā LESD 125. pantā ietvertajā “saistību nepārņemšanas” klauzulā. Atšķirīgais šajā pēdējā pantā izmantotais formulējums apstiprina, ka tajā paredzētais aizliegums nav vērsts uz to, lai aizliegtu jebkādu finansiālo palīdzību par labu dalībvalstij.
- 133 Tātad, lai noteiktu, kādas finansiālās palīdzības formas ir saderīgas ar LESD 125. pantu, ir jāaplūko šā panta mērķis.
- 134 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka LESD 125. pantā paredzētā aizlieguma izcelsme ir atrodama EK līguma 104 B. pantā (jaunajā redakcijā – EKL 103. pants), kas EK līgumā tika iekļauts ar Māstrihtas līgumu.
- 135 No šī pēdējā līguma sagatavošanas darbiem izriet, ka LESD 125. panta mērķis ir nodrošināt, lai dalībvalstis īstenotu pareizu budžeta politiku (skat. projektu Līgumam, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu ekonomisko un monetāro savienību, *Bulletin des Communautés européennes* [Eiropas Kopienu Biļetens], papildinājums 2/91, 22. un 52. lpp.). Proti,

LESD 125. pantā paredzētais aizliegums nodrošina, ka dalībvalstis joprojām ir pakļautas tirgus loģikai, kad tās nonāk parādos, jo tā mudina šīs dalībvalstis ievērot budžeta disciplīnu. Šādas disciplīnas ievērošana palīdz Savienības mērogā sasniegt augstāka ranga mērķi, proti, uzturēt monetārās savienības finanšu stabilitāti.

- 136 Ņemot vērā šo LESD 125. panta mērķi, ir jāsecina, ka ar šo tiesību normu Savienībai un dalībvalstīm ir aizliegts sniegt finansiālo palīdzību, kuras rezultātā tiktu samazināts stimuls šīs palīdzības saņēmējai dalībvalstij īstenot pareizu budžeta politiku. Kā izriet no ECB atzinuma par projektu Eiropadomes lēmumam, ar ko Līguma par Eiropas Savienības darbību 136. pantu groza attiecībā uz stabilitātes mehānismu dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, 5. punkta, finansiālās palīdzības aktivēšana saskaņā ar tādu stabilizācijas mehānismu kā ESM atbilst LESD 125. pantam tikai tad, ja tā ir obligāti nepieciešama, lai pasargātu visas eurozonas finanšu stabilitāti, un ir pakļauta stingriem nosacījumiem.
- 137 Turpretim ar LESD 125. pantu nav aizliegts vienai vai vairākām dalībvalstīm sniegt finansiālo palīdzību kādai dalībvalstij, kas joprojām ir atbildīga par savām saistībām pret saviem kreditoriem, ja uz šādu palīdzību attiecinātie nosacījumi mudina šo pēdējo dalībvalsti īstenot pareizu budžeta politiku.
- 138 Attiecībā uz ESM līgumu ir jākonstatē, pirmkārt, ka stabilitātes atbalsta instrumenti, kurus ESM var izmantot saskaņā ar minētā līguma 14.–18. pantu, liecina, ka ESM nerīkosies kā galvotājs par palīdzības saņēmējas dalībvalsts parādiem. Šī dalībvalsts joprojām būs atbildīga pret saviem kreditoriem par savām finanšu saistībām.
- 139 Proti, finansiālās palīdzības piešķiršana ESM dalībniekam kredītlīnijas veidā saskaņā ar ESM līguma 14. pantu vai aizdevumu veidā saskaņā ar tā paša līguma 15. un 16. pantu nekādā ziņā nenozīmē, ka ESM uzņemsies palīdzības saņēmējas dalībvalsts parāda saistības. Gluži pretēji, līdz ar šādas palīdzības sniegšanu šai dalībvalstij, kas attiecībā uz esošajiem parādiem joprojām ir atbildīga par savām saistībām pret kreditoriem, rodas jauns parāds attiecībā uz ESM. Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar ESM līguma 13. panta 6. punktu visa finansiālā palīdzība, kas piešķirta atbilstoši šā līguma 14.–16. pantam, saņēmējai dalībvalstij ir jāatmaksā ESM un ka saskaņā ar minētā līguma 20. panta 1. punktu atmaksājamā summa ir jāpalielina par atbilstošu uzcenojumu.
- 140 Attiecībā uz ESM līguma 17. un 18. pantā paredzētajiem atbalsta instrumentiem ir jānorāda, pirmām kārtām, ka ESM veiktā ESM dalībnieka emitēto vērtspapīru iegāde primārajā tirgū ir pielīdzināma aizdevuma piešķiršanai. Iepriekšējā punktā minēto iemeslu dēļ ESM, iegādājoties šādus vērtspapīrus, neuzņemas saņēmējas dalībvalsts parāda saistības.
- 141 Otrām kārtām, attiecībā uz ESM dalībnieka emitēto vērtspapīru iegādi sekundārajā tirgū ir jākonstatē, ka arī šādā situācijā dalībvalsts, kas ir emitējusi vērtspapīrus, joprojām ir vienīgā persona, kas ir atbildīga par attiecīgajiem parādiem. Apstākļi, ka ESM kā kāda ESM dalībnieka emitēto vērtspapīru iegādātājs šajā tirgū maksā cenu šo vērtspapīru īpašniekam, kas ir ESM dalībnieka–emitenta kreditors, nenozīmē, ka ESM uzņemas šā ESM dalībnieka parāda saistības attiecībā pret šo kreditoru. Minētā cena var ievērojami atšķirties no šādos vērtspapīros nostiprināto parādsaistību vērtības, jo tā ir atkarīga no piedāvājuma un pieprasījuma mijiedarbības formulas attiecīgā ESM dalībnieka emitēto vērtspapīru sekundārajā tirgū.
- 142 Otrkārt, ESM līgumā nav paredzēts, ka stabilitātes atbalsts tiek piešķirts, tiklīdz kāda dalībvalsts, kuras naudas vienība ir euro, sastopas ar grūtībām atrast finansējumu tirgū. Proti, saskaņā ar minētā līguma 3. pantu un 12. panta 1. punktu stabilitātes atbalsts ESM dalībniekiem, kuriem ir vai draud smagas finanšu problēmas, var tikt sniegts tikai tad, ja šāds atbalsts ir obligāti nepieciešams, lai pasargātu visas eurozonas un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti, un šā atbalsta piešķiršana ir pakļauta stingriem nosacījumiem, kas tiek pielāgoti izvēlētajam finansiālās palīdzības instrumentam.

- 143 No šā sprieduma 111. un 121. punkta izriet, ka stingro nosacījumu, kuriem ir pakļauts jebkāds ESM sniegtais stabilitātes atbalsts, mērķis ir nodrošināt, lai ESM un atbalsta saņēmējas dalībvalstis respektētu Savienības veiktos pasākumus, it īpaši dalībvalstu ekonomikas politikas koordinācijas jomā, kuri savukārt ir vērsti cita starpā uz to, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis īsteno pareizu budžeta politiku.
- 144 Treškārt, iesniedzējtiesa norāda uz prasītāja pamatlietā argumentu, saskaņā ar kuru ESM līguma 25. panta 2. punktā paredzētie noteikumi par uzaicinājumu veikt kapitāla ieguldījumu neesot saderīgi ar LESD 125. pantu, jo tie nozīmē, ka ESM dalībnieki galvo par dalībnieka, kas nav veicis kapitāla daļas ieguldījumu, parādu.
- 145 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka ESM līguma 25. panta 2. punktā ir paredzēts, ka, ja kāda dalībvalsts, kas ir ESM dalībniece, neveic kapitāla daļas ieguldījumu, visi pārējie dalībnieki tiek uzaicināti veikt papildu kapitāla ieguldījumu. Tomēr saskaņā ar to pašu noteikumu ESM dalībvalstij, kas nav veikusi kapitāla ieguldījumu, joprojām ir jāapmaksā sava kapitāla daļa. Tātad pārējie ESM dalībnieki nerīkojas kā galvotāji par dalībnieka, kas nav veicis kapitāla ieguldījumu, parādu.
- 146 Līdz ar to tāds mehānisms kā ESM un dalībvalstis, kas ir tā dalībnieces, neatbild par stabilitātes atbalsta saņēmējas dalībvalsts saistībām un tāpat neuzņemas šīs saistības LESD 125. panta izpratnē.
- 147 No tā izriet, ka LESD 125. pants neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.

c) Par LES 4. panta 3. punkta interpretāciju

- 148 Saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā noteikto lojālas sadarbības principu dalībvalstis cita starpā atturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu.
- 149 Iesniedzējtiesa norāda uz prasītāja pamatlietā argumentiem, saskaņā ar kuriem ESM izveide neesot saderīga ar LESD normām attiecībā uz ekonomikas un monetāro politiku un tātad arī ar LES 4. panta 3. punktā ietverto lojālas sadarbības principu.
- 150 Šādiem argumentiem nevar piekrist.
- 151 Proti, no šā sprieduma 93.–98. un 108.–147. punkta izriet, ka tāda stabilizācijas mehānisma kā ESM izveide neapdraud LESD normas attiecībā uz ekonomikas un monetāro politiku. Turklāt no šā sprieduma 111.–113. punkta izriet, ka ESM līgumā ir ietvertas normas, kas nodrošina, ka ESM, pildot savus uzdevumus, ievēros Savienības tiesības.
- 152 Tādējādi LES 4. panta 3. punkts neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.

d) Par LES 13. panta interpretāciju

- 153 LES 13. panta 2. punktā ir paredzēts, ka katra iestāde darbojas saskaņā ar Līgumos noteiktajām pilnvarām un atbilstīgi tajos izklāstītajām procedūrām, nosacījumiem un mērķiem.
- 154 Iesniedzējtiesa jautā, vai jaunu funkciju saskaņā ar ESM līgumu uzticēšana Komisijai, ECB un Tiesai ir saderīga ar to pilnvarām, kas noteiktas Līgumos. Uzdevumi, kas saistībā ar ESM līgumu būtu jāpilda Komisijai un ECB, no vienas puses, un Tiesai, no otras puses, ir jāizskata atsevišķi.

i) Par Komisijai un ECB uzticētajiem uzdevumiem

- 155 Ar ESM līgumu Komisijai un ECB tiek uzticēti dažādi uzdevumi.
- 156 Attiecībā uz Komisiju šie uzdevumi ir izvērtēt lūgumus par stabilitātes atbalstu (13. panta 1. punkts), izvērtēt to steidzamību (4. panta 4. punkts), risināt sarunas par Saprašanās memorandu, kurā tiek precīzi izklāstīti nosacījumi, kādiem pakļauta piešķirtā finansiālā palīdzība (13. panta 3. punkts), pārraudzīt to nosacījumu ievērošanu, kuriem pakļauta finansiālā palīdzība (13. panta 7. punkts), un piedalīties Valdes un Direktoru padomes sēdēs novērotājas statusā (5. panta 3. punkts un 6. panta 2. punkts).
- 157 Eiropas Centrālajai bankai uzticētie uzdevumi ir izvērtēt lūgumu par stabilitātes atbalstu steidzamību (4. panta 4. punkts), piedalīties Valdes un Direktoru padomes sēdēs novērotājas statusā (5. panta 3. punkts un 6. panta 2. punkts) un saziņā ar Komisiju izvērtēt lūgumus par stabilitātes atbalstu (13. panta 1. punkts), risināt sarunas par Saprašanās memorandu (13. panta 3. punkts) un pārraudzīt to nosacījumu ievērošanu, kuriem pakļauta finansiālā palīdzība (13. panta 7. punkts).
- 158 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka jomās, kas nav Savienības ekskluzīvajā kompetencē, dalībvalstis ir tiesīgas ārpus Savienības sistēmas uzticēt iestādēm tādus uzdevumus kā dalībvalstu kolektīvās rīcības koordinācija vai finansiālās palīdzības pārvaldība (skat. iepriekš minētos spriedumus apvienotajās lietās Parlaments/Padome un Komisija, 16., 20. un 22. punkts, kā arī lietā Parlaments/Padome, 26., 34. un 41. punkts), ja vien ar šiem uzdevumiem netiek sagrozītas pilnvaras, kas piešķirtas šīm iestādēm ar LES un LESD (skat. tostarp 1992. gada 10. aprīļa atzinumu 1/92, *Recueil*, I-2821. lpp., 32. un 41. punkts; 2002. gada 18. aprīļa atzinumu 1/00, *Recueil*, I-3493. lpp., 20. punkts, un 2011. gada 8. marta atzinumu 1/09, Krājums, I-1137. lpp., 75. punkts).
- 159 Tomēr funkcijas, kas Komisijai un ECB ir uzticētas ESM līgumā, veido tādus uzdevumus, kādi minēti iepriekšējā punktā.
- 160 Pirmkārt, ESM darbības ietilpst ekonomikas politikā. Savienībai nav ekskluzīvas kompetences šajā jomā.
- 161 Otrkārt, ESM līgumā Komisijai un ECB uzticētās funkcijas, lai cik svarīgas tās nebūtu, tomēr neietver nekādas pilnvaras tām pašām pieņemt lēmumus. Turklāt darbības, ko šīs divas iestādes veic šī paša līguma ietvaros, rada saistības tikai ESM.
- 162 Treškārt, ar Komisijai un ECB uzticētajiem uzdevumiem netiek sagrozītas pilnvaras, kas šīm iestādēm piešķirtas ar LES un LESD.
- 163 Proti, runājot par Komisiju, no LES 17. panta 1. punkta izriet, ka tā “sekmē vispārējās Savienības intereses” un “uzrauga Savienības tiesību piemērošanu”.
- 164 Ir jāatgādina, ka ESM līguma mērķis ir nodrošināt visas eurozonas finanšu stabilitāti. Ar savu iesaistīšanos ESM līgumā Komisija sekmē vispārējās Savienības intereses. Turklāt ar ESM līgumu Komisijai uzticētie uzdevumi, kā tas paredzēts minētā līguma 13. panta 3. un 4. punktā, ļauj tai nodrošināt ESM noslēgto Saprašanās memorandu saderību ar Savienības tiesībām.
- 165 Savukārt ar ESM līgumu Eiropas Centrālajai bankai piešķirtās funkcijas saskan ar dažādiem uzdevumiem, kas šai iestādei uzticēti ar LESD un ECBS Statūtiem. Proti, pildot savas funkcijas ESM līguma ietvaros, ECB atbalsta vispārējo ekonomikas politiku Savienībā saskaņā ar LESD 282. panta 2. punktu. Turklāt no ECBS Statūtu 6.2. panta izriet, ka ECB var iekļauties starptautiskās monetārās iestādēs. Minēto statūtu 23. pantā ir apstiprināts, ka ECB var “nodibināt sakarus [...] ar starptautiskām organizācijām”.

- 166 Šajā ziņā nevar piekrist argumentam, ka, tā kā iepriekš minētie spriedumi apvienotajās lietās Parlaments/Padome un Komisija, kā arī lietā Parlaments/Padome ir pasludināti pirms normu par ciešāku sadarbību iekļaušanas Līgumos, dalībvalstīm, kuru naudas vienības ir euro, esot bijis jāizveido savā starpā ciešāka sadarbība, lai varētu izmantot Savienības iestādes ESM ietvaros.
- 167 Proti, no LES 20. panta 1. punkta izriet, ka ciešāku sadarbību var izveidot tikai tad, ja pašas Savienības kompetencē ir rīkoties jomā, uz kuru attiecas šī sadarbība.
- 168 No šā sprieduma 64.–66. punkta izriet, ka Savienības pamatā esošo Līgumu normās Savienībai nav piešķirta īpaša kompetence izveidot tādu pastāvīgu stabilizācijas mehānismu kā ESM.
- 169 Šajos apstākļos LES 20. pants neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.

ii) Par Tiesai uzticētajām funkcijām

- 170 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar ESM līguma 37. panta 2. punktu Valde lemj par visiem strīdiem starp ESM un kādu tā dalībnieku vai starp ESM dalībniekiem saistībā ar šā līguma interpretāciju un piemērošanu, tostarp par visiem strīdiem attiecībā uz ESM pieņemto lēmumu saderību ar šo līgumu. Saskaņā ar šī paša panta 3. punktu, ja ESM dalībnieks apstrīd 2. punktā paredzēto lēmumu, strīdu izskata Tiesa.
- 171 Šajā sakarā ir jākonstatē, pirmkārt, ka no ESM līguma preambulas sešpadsmitā apsvēruma izriet, ka kompetence, kas Tiesai ir jāīsteno atbilstoši šī paša līguma 37. panta 3. punktam, balstās tieši uz LESD 273. pantu. Saskaņā ar šo pēdējo pantu Tiesas jurisdikcijā ir visas dalībvalstu domstarpības, kas attiecas uz Līgumu priekšmetu, ja šie jautājumi Tiesā tiek iesniegti saskaņā ar pušu īpašu vienošanos.
- 172 Otrkārt, lai gan ir taisnība, ka saskaņā ar LESD 273. pantu Tiesas kompetences esamības priekšnosacījums ir īpašas vienošanās pastāvēšana, tomēr, ņemot vērā šīs tiesību normas mērķi, nekas neliedz šādu piekrišanu dot iepriekš, atsaucoties uz veselu iepriekš noteiktu domstarpību kategoriju, izmantojot tādu klauzulu kā ESM līguma 37. panta 3. punkts.
- 173 Treškārt, domstarpības, uz kurām ir attiecināta Tiesas kompetence, attiecas uz Līgumu priekšmetu LESD 273. panta izpratnē.
- 174 Šajā ziņā ir jānorāda, ka strīds, kas saistīts ar ESM līguma interpretāciju vai piemērošanu, var attiekties arī uz Savienības tiesību normu interpretāciju vai piemērošanu. Proti, saskaņā ar minētā līguma 13. panta 3. punktu Saprašanās memorandam, par kuru tiek risinātas sarunas ar dalībvalsti, kas lūdz sniegt stabilitātes atbalstu, ir jābūt pilnībā saderīgam ar Savienības tiesībām, tostarp ar Savienības veiktajiem pasākumiem dalībvalstu ekonomikas politikas koordinācijas jomā. Tātad nosacījumus, kuriem ir pakļauta šāda atbalsta piešķiršana dalībvalstij, vismaz daļēji nosaka Savienības tiesībās.
- 175 Ceturtkārt, ir taisnība, ka saskaņā ar LESD 273. pantu Tiesas kompetences esamības priekšnosacījums ir tāds, ka domstarpībās, kuras tiek nodotas izskatīšanai Tiesā, ir iesaistītas tikai dalībvalstis. Tādējādi, tā kā ESM sastāvā ir tikai dalībvalstis, domstarpības, kurās viena no pusēm ir ESM, var tikt uzskatītas par dalībvalstu domstarpībām LESD 273. panta izpratnē.
- 176 No tā izriet, ka tas, ka ar ESM līguma 37. panta 3. punktu Tiesai tiek piešķirta kompetence interpretēt un piemērot minētā līguma noteikumus, atbilst LESD 273. pantā paredzētajiem nosacījumiem.
- 177 No visa iepriekš minētā izriet, ka LES 13. pants neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.

e) Par vispārējā efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa interpretāciju

- 178 Iesniedzējtiesa, atsaucoties uz prasītāja pamatlietā izvirzītu argumentu, norāda uz risku, ka, tā kā ESM tiek izveidots ārpus Savienības tiesību sistēmas, tas varētu neietilpt Hartas piemērošanas jomā. Tā vēlas noskaidrot, vai ESM izveide tādējādi neapdraud Hartas 47. pantu, kurā katrai personai garantēta efektīva tiesību aizsardzība tiesā.
- 179 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Hartas 51. panta 1. punktu tās noteikumi attiecas uz dalībvalstīm tikai tad, ja tās īsteno Savienības tiesību aktus. Atbilstoši šī paša panta 2. punktam ar Hartu netiek paplašināta Savienības tiesību piemērošanas joma, paplašinot Savienības kompetences, un Savienībai netiek noteiktas nekādas jaunas kompetences vai uzdevumi, nedz grozītas kompetences un uzdevumi, kā tās noteiktas Līgumos. Tādējādi Savienības tiesības no Hartas noteikumu aspekta Tiesai ir jāinterpretē tai piešķirtās kompetences robežās (skat. Tiesas 2010. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-400/10 PPU *McB.*, Krājums, I-8965. lpp., 51. punkts, kā arī 2011. gada 15. novembra spriedumu lietā C-256/11 *Dereci* u.c., Krājums, I-11315. lpp., 71. punkts).
- 180 Ir jānorāda, ka dalībvalstis, izveidojot tādu stabilizācijas mehānismu kā ESM, kura izveidei – kā tas izriet no šā sprieduma 105. punkta – ar LES un LESD Savienībai nav piešķirta nekāda īpaša kompetence, neīsteno Savienības tiesību aktus Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē.
- 181 No visa iepriekš minētā izriet, ka vispārējais efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un to ratificēt.
- 182 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild, ka LES 4. panta 3. punkts un 13. pants, LESD 2. panta 3. punkts, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 2. punkts, 119.–123. un 125.–127. pants, kā arī vispārējais efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā ESM līgums un neliedz šīm dalībvalstīm šo līgumu ratificēt.

C – Par trešo jautājumu

- 183 Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai dalībvalstis var noslēgt un ratificēt ESM līgumu pirms Lēmuma 2011/199 stāšanās spēkā.
- 184 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka ar Lēmuma 2011/199 1. pantu veiktais LESD 136. panta grozījums apstiprina dalībvalstu kompetences esamību (skat. šā sprieduma 68., 72. un 109. punktu). Tātad ar minēto lēmumu dalībvalstīm netiek piešķirta nekāda jauna kompetence.
- 185 Līdz ar to uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Lēmuma 2011/199 stāšanās spēkā nav priekšnosacījums dalībvalsts tiesību slēgt un ratificēt ESM līgumu esamībai.

IV – Par tiesāšanās izdevumiem

- 186 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (Tiesas plēnums) nospriež:

- 1) izskatot pirmo jautājumu, nav tikuši atklāti nekādi apstākļi, kas varētu ietekmēt Eiropadomes 2011. gada 25. marta Lēmuma 2011/199/ES, ar ko Līguma par Eiropas Savienības darbību 136. pantu groza attiecībā uz stabilizācijas mehānismu dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, spēkā esamību;
- 2) LES 4. panta 3. punkts un 13. pants, LESD 2. panta 3. punkts, 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 2. punkts, 119.–123. un 125.–127. pants, kā arī vispārējais efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips neliedz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, noslēgt savā starpā tādu līgumu kā 2012. gada 2. februārī Briselē noslēgtais Līgums par Eiropas Stabilizācijas mehānisma izveidi starp Beļģijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Īriju, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Maltu, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Portugāles Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku un Somijas Republiku un neliedz šīm dalībvalstīm šo līgumu ratificēt;
- 3) Lēmuma 2011/199 stāšanās spēkā nav priekšnosacījums dalībvalsts tiesību slēgt un ratificēt minēto līgumu esamībai.

[Paraksti]